MATICHON INFORMATION CENTER | Subject Heading : วรากรณ์ สามโกเศศ
Date : 14 พ.ย. 2545 | Page : 6 | Source : มติชน No 5409749
Keyword

โจ๊กที่ตลกที่สุดในโลก

สถาบันวิจัยสังคมและเศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ด้วยความอยากรู้ว่าโจ๊กอะไรที่ตลกที่สุดในโลก มีลักษณะอย่างไรที่ทำให้ตลก แต่ละชาติมีเรื่องตลกที่สุดแตกต่างกันอย่างไร เรื่องอย่างไรจึงจะตลก ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อต้องการเข้าใจจิตวิทยาของการผ่อนคลายและเพื่อการสื่อสาร DR.RICHARD WISEMAN แห่ง UNIVERSITY OF HERTFORDSHIRE ในอังกฤษจึงได้สร้าง WEBSITE ที่ชื่อว่า LAUGHLAB.CO.UK ขึ้นและให้คนส่งโจ๊กเข้ามาแข่งขันและลงคะแนนเสียงกัน

มีคนส่งเข้าไป 40,000 เรื่อง และมีผู้เข้าร่วมลงคะแนนเกือบ 2 ล้านคน และขณะนี้ได้ผลการเลือกขั้นสุดท้ายแล้ว โจ๊กที่ตลกที่สุดในโลกมีเรื่องราวดังนี้

นักล่าสัตว์สองคนเข้าป่าล่าสัตว์ ทันใดนั้นคนหนึ่งก็ล้มลงดิ้นพราดๆ ชักตากลับและดูเหมือนจะไม่หายใจ เพื่อนก็รีบหยิบโทรศัพท์มือถือและเรียกบริการฉุกเฉิน บอกไปว่า *"เพื่อนผมตายแล้วๆ ! ผมจะทำยังไงดี"* มีเสียงตอบมาอย่างสงบ ลดความร้อนแรงของอารมณ์ว่า *"ใจเย็นๆ ครับ ผมช่วยได้ อย่างแรกช่วยให้แน่ใจว่าเขาตายแล้วจริงๆ"* เงียบไปสักพัก และก็มีเสียงปืนดัง มีเสียงตอบมาว่าสงบ *"เอาละตายแน่แล้ว คราวนี้จะให้ผมทำยังไงต่อไป"*

คนส่งโจ๊กนี้เข้าแข่งขันเป็นจิตแพทย์จากอังกฤษ บอกว่าเขาชอบโจ๊กเรื่องนี้ มันทำให้คนทั่วไปรู้สึกดี เพราะเตือนให้รู้ว่ายังมีใครคนหนึ่งที่ทำอะไรโง่เง่ากว่าเขาอยู่เสมอ ส่วนสาเหตุที่โจ๊กนี้ได้คะแนนเสียงมากที่สุดก็เพราะว่าคนอายุระดับไหน เพศไหน ก็ชอบ โดย DR. WISEMAN ให้ความเห็นว่า โจ๊กนี้ไม่สร้างความรู้สึกที่เป็นลบกับกลุ่มใดโดยเฉพาะ

เหตุที่คนรู้สึกว่าโจ๊กนี้ขำก็เพราะ (1) มันทำให้คนคนทั่วไปรู้สึกว่าตัวเอง "เหนือ" กว่าบางคน (2) ลดภาวะความกังวลทางอารมณ์อันเป็นผลจากเหตุการณ์ของเรื่องที่ไม่เครียด (3) ทำให้แปลกใจ(SURPRISE) เพราะมีบางอย่างที่ต่างไปจากการคาดคิด

การที่ตัวละครทำอะไรโง่ๆ ทำให้คนอ่านรู้สึก "เหนือ" กว่า เหตุการณ์ล่าสัตว์ก็ไม่มีอะไรลึกซึ้งที่ซับซ้อน หวาดเสียงจนอาจทำให้เกิดความเครียด และตอนจบเป็นการจบลงด้วยความแปลกใจ จนเป็นเหตุทำให้เกิดความขบขัน อีกทั้งยังทำให้เราสามารถหัวเราะได้กับความตายซึ่งเป็นข้อกังวลในใจลึกๆ ของทุกคน โจ๊กนี้มีทั้งสามลักษณะข้างต้น

งานวิจัยครั้งนี้พบอีกว่า แต่ละชาติมีโจ๊กที่เห็นว่าขำขัน แตกต่างกันออกไป โดยวิเคราะห์จากการลงคะแนนของแต่ละคนที่ต้องระบุสัญชาติ อายุ เพศ ตัวอย่างโจ๊กตลกที่สุดของแต่ละชาติมีดังนี้

อังกฤษ แม่คนหนึ่งอุ้มทารกขึ้นรถเมล์ คนขับบอกว่า *"ลูกคุณเป็นเด็กหน้าตาน่าเกลียดที่สุดที่ผมเคยเห็นมา"* แม่ก็โมโหโกรธาเดินไปที่หลังรถ พูดกับผู้โดยสารข้างๆ ว่า *"คุณรู้ไหม เจ้าคนขับมันพูดจาดูถูกฉัน"* ชายหนุ่มก็ตอบว่า *"คุณเดินไปบอกเขาเลยว่าคุณไม่พอใจ เอ้า ผมจะอุ้มลิงตัวนี้ไว้ให้ก็ได้"*

แคนาดา เมื่อ NASA เริ่มส่งคนไปอวกาศก็พบว่าปากกาลูกลื่นไม่ทำงานในสภาวะที่ไม่มีแรงโน้มถ่วง เพื่อแก้ไขปัญหานี้นักวิทยาศาสตร์ของ NASA ใช้เวลา 10 ปีและเสียเงินไป 12 พันล้านเหรียญสหรัฐเพื่อ

พัฒนาปากกาไม่ได้ เขาเขียนได้ในสภาวะไร้แรงโน้มถ่วง เขียนหัวขึ้นหัวลงหรือใต้น้ำก็ยังเขียนได้ ไม่ว่าจะเป็นกระจกหรือโลหะ ส่วนนักอวกาศโซเวียตไม่มีปากกาอย่างนี้ใช้...เพราะใช้ดินสอมาแต่แรก

ออสเตรเลีย ผู้หญิงคนหนึ่งหน้าตาโทรมเต็มไปด้วยความกังวล ไปหาหมอ เธอบอกว่า *"หมอคะ ดูฉันซิเมื่อตื่นนอนตอนเช้านี้ ฉันดูตัวเองในกระจกก็เห็นผมยุ่งเหยิงน่าเกลียด ผิวก็แห้งเหี่ยว ตาก็แดงและโปนออกมา หน้าตาเหมือนศพ ฉันผิดปกติอะไรหรือคะหมอ"* หมอก็ตรวจมองเธอไปทั่วสักพัก และก็บอกว่า *"เอ ผมบอกได้เลยนะครับว่า สายตาคุณไม่มีอะไรผิดปกติแน่นอน"*

เยอรมนี นายพลสังเกตเห็นว่าพลทหารมีพฤติกรรมที่แปลกๆ ไป เขาจะหยิบกระดาษที่พบที่ไหนก็ตามขึ้นมา มองสักพักและก็พูดว่า "มันไม่ใช่ว่ะ" และก็วางลงและก็ทำอย่างนี้อยู่บ่อยๆ จนนายพลจัดการเอาไปให้จิตแพทย์ตรวจ และลงความเห็นว่าพลทหารคนนี้บ้า จึงเขียนใบปลดเขาออกจากการเป็นทหาร พบทหารคนนี้ก็ก้มลงหยิบกระดาษแผ่นปลดเขาขึ้นมา ยิ้มและพูดว่า "ใช่แล้วว่ะ"

สำหรับภูมิภาคต่างๆ ของอังกฤษ โจ๊กที่ตลกที่สุดก็แตกต่างกันออกไป สำหรับ **"อังกฤษแท้"** โจ๊กที่ว่าตลกที่สุดมีดังนี้

หนุ่มสองคนนั่งกินเหล้าอยู่ในบาร์ พอเริ่มเมา คนแรกเริ่มต่าทอเพื่อน ตะโกนว่า *"อั๊วนอนกับแม่ลื้อ"* ทั้งบาร์เงียบกริบ ตั้งใจฟังว่าเพื่อนจะตอบว่าอย่างไร แต่ยังไม่ทันจะตอบก็ตะโกนดังกว่าเก่าอีกว่า *"อั๊วนอนกับแม่ลื้อ"* คราวนี้ก็มีเสียงตอบมาจากเพื่อนว่า *"กลับบ้านเถอะพ่อเมามากแล้ว"*

สำหรับไอร์แลนด์เหนือ โจ๊กตลกที่สุดมีดังนี้ หมอบอกกับคนไข้ว่า *"ผมมีทั้งข่าวร้ายและข่าวร้ายมากจะบอกคุณ "เหรอค่ะ อะไรเป็นข่าวร้ายล่ะ"* คนไข้ถาม หมอก็ตอบว่า *"คุณมีเวลาที่จะมีชีวิตเหลืออยู่ 24 ชั่วโมงเท่านั้น" "โอยแย่ๆ แต่ขอถามว่ามีข่าวอะไรที่จะร้ายกว่านี้อีกล่ะครับ"* คนไข้ซักด้วยความอยากรู้ หมอก็ตอบว่า *"ผมพยายามตามหาคุณมาตั้งแต่เมื่อวานแล้ว"*

โจ๊กตลกที่สุดของคนอเมริกันก็มีอยู่ว่า ชายสองคนกำลังเล่นกอล์ฟกันอยู่ ขณะที่คนหนึ่งกำลังจะพัตต์ลูกลงหลุม ก็เห็นขบวนศพยาวบนถนนที่ติดกับสนามกอล์ฟกำลังจะผ่านไป เขาหยุดทันที ถอดหมวกและโค้งแสดงความเคารพอย่างอ่อนน้อม เพื่อนก็พูดว่า *"โอ้โอ ประทับใจผมมาก คุณเป็นคนละเอียดอ่อน คุณนี่สมกับที่เป็นคนมีเมตตาจริงๆ แม้แต่กับคนตายไปแล้ว"* เพื่อนก็ตอบว่า *"ยื่อก็เราแต่งงานกันมาตั้ง 35 ปี"*

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของโจ๊กที่ส่งเข้าไปพบว่าโจ๊กที่ขบขันที่สุดจะมีความยาวประมาณ 103 คำ(ในภาษาอังกฤษ) หลายโจ๊กอ้างอิงถึงสัตว์หลายประเภท แต่สัตว์ที่ผู้คนเห็นว่าเป็นตัวละครที่ขบขันในเรื่องที่สุดคือเป็ด อาจเป็นเพราะเนื่องจากปาก ตีน หรือรูปลักษณ์ที่แปลก ดังนั้นถ้าจะแต่งเรื่องโจ๊กให้ขบขัน เป็ดจะเป็นตัวละครที่ได้เปรียบ

ในเชิงวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้วิเคราะห์ได้ทดลองกับมนุษย์โดยทำ BRAIN SCAN (ใช้เทคนิคที่เรียกว่า MRI) ขณะอ่านโจ๊กที่ตลกที่สุดให้ฟัง ก็พบว่ามีบริเวณส่วนหนึ่งของสมองที่เรียกว่า PREFRONTAL CORTEX (อยู่ไปทางส่วนหลังของสมองส่วนที่เรียกว่า(FRONTAL LOBES) เกี่ยวพันกับการเข้าใจว่าเหตุใดโจ๊กที่ฟังจึงขบขัน การค้นพบนี้สอดคล้องกับหลักฐานทางการแพทย์ที่ว่าคนที่สมองส่วนนี้ถูกทำลาย มักขาดอารมณ์ขัน

เหตุที่เชื่อว่าส่วนของสมองนี้เกี่ยวพันกับอารมณ์ขันก็เพราะว่าโจ๊กส่วนใหญ่อาศัยการสร้างความแปลกใจแก่คนฟัง กล่าวคือทำให้ผู้ฟังคิดไปอีกทางหนึ่ง และมีประโยคเด็ดสุดท้าย(PUNCHLINE) ที่ทำให้มองไปอีกทางที่แตกต่างกว่าทางเก่าโดยสิ้นเชิง สมองส่วนนี้มีบทบาทสำคัญในการคิดแบบคล่องตัว (FLEXIBLE THINKING) ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เข้าใจ PUNCHLINE และก่อให้เกิดความแปลกใจและรู้สึกขบขันกับโจ๊กในที่สุด

จากการศึกษาพบว่าคนจากวัฒนธรรมที่ต่างกันจะมีอารมณ์ขันที่แตกต่างกันไปด้วย อารมณ์ขันเป็นส่วนสำคัญของการสื่อสารระหว่างบุคคล ยิ่งเราเข้าใจว่าวัฒนธรรมเกี่ยวโยงกับอารมณ์ขันอย่างไรมากเท่าใด ก็จะยิ่งทำให้เรายิ่งสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากเพียงนั้น

หลายโจ๊กข้างต้นคงไม่ทำให้คนไทยรู้สึกขัน โจ๊กที่ทำให้คนไทยหัวเราะอาจต้องมีลักษณะหลายประการปนเปกันอยู่ ดังโจ๊กเรื่องต่อไปนี้กระมัง

โจรกลุ่มหนึ่งบุกขึ้นไปบนบ้าน เมื่อได้ทรัพย์แล้วก็ลงมือข่มขืนเจ้าทรัพย์ เรียงไปตั้งแต่เด็กสาวจนถึงผู้ใหญ่ ก็บังเอิญมียายอยู่คนหนึ่งด้วย ลูกหลานก็พากันอ้อนวอนโจรขออย่าได้ข่มขืนยายเลย ยายฟังอยู่ก็เลยต่าว่า *"มึงอย่ารุ่นวายนักเลย คุณโจรเขาก็โตพอจะคิดเองได้แล้ว มึงอยู่กันเฉยๆ ได้ไหม"*

สิ่งแวดล้อมเรื่องตื่นเต้น คนแก่หรือคนอ่อนแอ เป็นเป้าของความขบขันมีเซ็กซ์ ปนสัปดน และมี RUNCHLINE ที่ SURPRISE คนฟัง คือองค์ประกอบของโจ๊กไทยที่ขบขัน?